

Het Hoekje van den Navorscher.

VRAAG Nr 10 :

Bestaat er in uw parochie een heiligenput of -bron ? Aan welken heilige toegewijd ? Wordt de bron thans nog plechtig gewijd ? Wanneer ? Wordt het water ervan nog benuttigd ? Hoe ? Waarom ? Enkele historische aantekeningen omtrent de parochie zouden ook zeer welkom zijn. (Eerw. Heer Vande Weerd, pastoor te Hoesselt, Limburg).

VRAAG Nr 11 :

Wie kan mij den volledigen tekst en de muziek bezorgen van :

a) Het Lied van het Luilekkerland, waarin o. a. voorkomt :

In plaats van steenen op de straat,
Zijn 't frikadellen, kameraad.

b) Het Lied van den A-B-C.

(P. Vanden Broeck - Aardstraat, 13, Hamme).

Volkshumor.

Lijst der reeds aangeteekende en verzamelde spotgezegden en -rijmpjes op Oostvlaamsche Gemeenten. (1)

62. MELSENE : " *Melsene*
Zoo scherp as 'n elsene,
Zoo scherp as e vliem,
'K en hè (heb) nooit geen scherper gezien !
(Toespeling op den kerktoren van Melsene, die een zeer spitse naald heeft). Teirlinck (III, 375). De Cock en Teirlinck (VIII, 129).
63. MESPELARE : a) " *Te Mespelare kan men tegen de pilaren der kerk niet rusten. Waarom ? Wel, omdat er geen pilaren zijn.*
Volkskunde (V, 134), De Raadt.

- b) " *Mespelare - rot,*
Zeven huizen en een verkenkot ..
(Te Denderbelle. Woordspeling op mespel-
mispel, vandaar rot).
De Cock en Teirlinck (VIII, 129).
- c) *Die van over 't water*
Schreuwten gelijk ne kater !
Z'hebben een hol in hunnen buik
En daar komt van alle vuiligheid uit !
(Gezongen te Denderbelle op die van Mes-
pelare, dat op den anderen oever van den
Dender ligt). De Cock en Teirlinck (VIII, 130)
- d) *Van op den Oudegemschen molen kan men op*
den toren van Mespelare zien hoe laat dat het is ..
(Vroeger was er geen molen te Oudegem en
ook geen horloge op den kerktoren van
Mespelare). Volkskunde (V, 134).
- e) " *Hô (had) Belle niet gescheten,*
Mespelaar en hô geen eten ..
(Te Denderbelle). De Cock en Teirlinck
(VIII, 130).

64. MOERZEKE (*Moesj in de volkstaal*).

a) " *Moesj is 't palattenkwartier ..*
(Zie Lebbeke). De Raadt.

b) " *Dat weten ze te Moes ook ..*
(Dat verstaat iedereen). Joos (blz. 441).

65. NAZARETH : " *Zoo mager als de dood van Nazareth ..*
(Zeer mager). Biekorf (III, 250).

66. NEDERHASSELT : " *Nederhasselt-kot ..*
Zie Meire.

67. NEDERZWALM-HERMELGEM (in de volkstaal
Alderheligen).

a) " *'t Alderhelige staan al d'hailigen en der es*
nog eenen bijgekomen ..

(Hermelgem was vroeger een afzonderlijke parochie met eigen pastoor. De parochie werd afgeschaft, het kerkje verkocht en het beeld van den patroon naar Nederzwalm overgevoerd. Vandaar het gezegde). Is. Teirlinck (III, 365).

- b) *Overscheldsche brakken,
Vlooiën mee zakken,
Luizen mee hoopen,
Ze loopen er mee te hoopen.*

(Vroeger plachten de koewachters van Zingem dit spotrijmpje die van Nederzwalm toe te roepen) Volkskunde (I, 263) Zie Zingem.

68. NEIGEM: " *Neigem is de verkeerde wereld* ..

(" De armen zijn er rijk en de rijken arm ..
beweert men in de omliggende gemeenten).
De Raadt.

69. NEVELE: a) " *Nevele blinkt,
Vinkt stinkt,
En Meigem is e'strontkot* ..

(Te Nevele) Volkskunde (I, 86). De Cock en Teirlinck (VIII, 130).

b) " *Te Nevele allemaal dul volk* .. (kwaad volk)
Volkskunde (V, 127). De Raadt.

70. NIEUWERKERKEN (Aalst): " *Nievekerken,
Bot geboren,
Z'hemmen een kerk
En geenen toren,
Z'hemmen de klokken
Van Aalst gestolen
Ala, ala, ala.*

De Cock en Teirlinck (VIII, 131), Volkskunde (I, 263) waar staat " *dom geboren* ..

Varianten :

- a) " *Nieuwerkerken, lompe boeren,
Z'hemmen de klokken van Oilsjt gestoelen
Bim, bam, bom,
Geeft de klokken van Oilsjt verrom ! „*
- b) " *Nieuwerkerken, bot geboeren,
Z'hemmen klokken mor gienen toeren,
Z'hemmen de die van Oilsjt gestoelen ! „*
- c) " *Nieuwerkerken, die lompe boeren,
Ze zen zoo bot geboeren,
Z'hemmen ook klokken, mor gienen toeren,
Want z'hemmen de klokken van Oilsjt gestoelen „*

(De kerktoren van Nieuwerkerken is zeer laag en steekt nauwelijks boven het dak uit)
P. Van Nuffel (*Nieuwerkerken, lompe boeren*, in het maandblad Voor Taal en Vrijheid, Aalst, Juni 1925).

71. NIEUWKERKEN (Waas) :

- a) " *Zoo krom als de weg van Nieuwerkerken „*
(Zeer krom) Joos (blz 459)
- b) " *Bê, bê „* roept men te St. Niklaas de
" *blêters „* van Nieuwerkerken na. Uit den
volksmond.

72. NINOVE : a) " *De poorten van Ninove sluiten met een
wortel „.*

(Zie Lijst der Spotnamen, Ovl.Z., III, blz. 29)

- b) " *Ze moeten op hun toren zien, hoe laat het is „*
(Wordt gezegd in de omliggende gemeenten om met de Ninovieters te spotten. Er is geen uurwerk op den kerktoren).
Volkskunde (V, 134).
- c) " *Nienof ! Nienof ! Nienof staat in brand !
Menneke, wil naar huis toe gaon,
Aaf (uw) moeder zal koeken bakken.... „*

(Wordt in West-Brabant, ook wel in Zuid-Oost-Vlaanderen, door de kinderen een makker toegeroepen, van wien de hemdslip uit een scheur van de broek te wapperen hangt). P. de Mont (Op mijn Dorpken, 4^e uitg., 1925, blz. 18).

73. OKEGEM : “ *Te Okegem is het geen weer.* „
(Zie Akkergem, Baardegem, Daknam. Zelfde vertelsel als te Baardegem). Volkskunde (V, 170).
74. ONKERZELE ; a) “ *Onkerzele is een tooveressennest* „ of
“ *een tooverheksenkwartier* „.
Zie Lijst der Spotnamen (Ovl.Z., III, blz. 46)
b) “ *'t Es effenaf were gelijk 't Onkerzele* „
(*'t Is slecht weer. De menschen van die gemeente gebruiken veel het woord effenaf*).
Teirlinck (Idioticon, III, 377).
75. OOMBERGEN ; a) “ *Grasbuik, uw en buik is groen* „.
(Wordt de Oombergenars toegeroepen in de omliggende gemeenten). De Raadt.
b) “ *'t Oomberge liggen ze mee houderen (hun) buik in 't ges, as 't keeremes es* „.
Zie Oudenhoven (St. Gooriks).
76. OORDEGEM : “ *Het hooveerdig Oordegem,
Het prachtig Massemen,
Het rijke Westrem.
En het plattebeurze Bavegem* „.
Rond den Heerd (XIX jg., 240).
77. OOSTAKKER : “ *Oostakker, sta mij bij !
Trot die zit op mij !* „
Zoo riepen vroeger die van Oostakker hun makers ter hulp, wanneer zij in een vechtpartij met de Desteldonkers het onderspit dolven. Deze vechtpartijen werden dikwijls

door henzelf uitgelokt, daar zij de Desteldonkers tergend toeriepen :

“ Appelëntrot !

Eet 'n pinte

En sch.... 'ne pot ..

De Desteldonkers gaan door voor groote “ trotelers „ (Zie Lijst der Spotnamen. Oostvl. Zanten, II, blz. 13) *Volkskunde* (V, 136).

Wordt voortgezet.

(1) Zie IV jg., blz. 22, 42, 59, 75 ; *Ve jg.*, blz. 10.

Boekbesprekingen.

Cornelissen (J.) - Nederlandsche Volkshumor op Stad en Dorp, Land en Volk, IIIe deel, Antwerpen, De Sikkel, 1930, 330 blz. - Prijs : 35 fr.

In onze recensies over de twee eerste deelen van dezen inventaris van de bij- en spotnamen, spotgezegden en -rijmen, spotvertellingen en spreekwoorden op de steden en dorpen van al de Dietsche gewesten (zie *Oostvl. Z.*, IV jg., n° 2, blz. 44 en vlg. ; n° 56 blz. 110) hebben wij de groote wetenschappelijke waarde, de volledigheid en de verzorgde uitgave ervan aangetoond.

Het zal wel een herhaling lijken, indien wij bevestigen, dat dit derde deel voor de twee voorgaande in geen enkel opzicht onderdoet. Ditmaal komen aan de beurt de Noordnederlandsche provinciën Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant, Utrecht, Gelderland en Limburg. De verzamelaar heeft gemeend en terecht een afzonderlijk hoofdstuk te moeten wijden aan de Nederrijnsche gewesten, in een groot deel waarvan het Nederlandsch voortijds ambtelijke taal was en waar de bevolking door haar gewoonten en gebruiken en door haar streektaal de Nederlandsche zoo verwant is en ook op economisch gebied veel betrekkingen met Nederland onderhoudt.